

MİMARLIKTA BAĞLAM VE BAĞLAM KRİTERLERİ;GAZİANTEP BEY MAHALLESİ GELENEKSEL EVLERİ ÖRNEĞİ¹

ContextAndContextualCriteriaIn Architecture: A Case Study: Gaziantep Bey DistrictTraditionalHouses

Emel GÜNEL
Mimarlık Anabilim Dalı

Doç. Dr. Altay ÇOLAK
Mimarlık Anabilim Dalı

ÖZET

Bir yapının niteliği, yapının konumu dolayısıyla var olan bağlam kriterlerini tasarım ve inşa sürecinde yapıya dahil etmesiyle ortaya çıkar. Çevre tasarım değişkenlerini etkileyerek topoğrafya, fiziksel çevre, iklim, yönelim, malzeme, sosyokültürel hayat bağlamında üretim sürecine katkıda bulunmaktadır. Bağlamla beslenen geleneksel dokudaki yapıların tasarım ve üretim aşaması dikkate alındığında çevresiyle bütün olarak algılanan yapıların üretildiği görülmektedir.

Gaziantep Bey Mahallesi Geleneksel Evleri de çevresiyle bütün geleneksel konutlar arasında yer almaktadır. Bu konutların geleneksel dokuyla bütünleştiğini sunmak amacı ile Bey Mahallesi' nde nicel ve nitel özellikler bakımından farklılık gösteren konutlar belirlenmiş; kullanıldığı dönem içerisindeki bağlamıyla olan ilişkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Tez kapsamında konutların topoğrafyayla olan uyumu, fiziksel çevre ile kurduğu ilişki, iklim problemlerine ürettiği ve uyguladığı çözümler, yönelimi, malzeme çeşitliliği ve sosyokültürel hayatın tasarımı nasıl etkilediği irdelenmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarının, bağlam kavramının tanımına ve geleneksel dokuda bağlam kavramı ile kurulan ilişkilere kaynak oluşturması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağlam, Gaziantep, Bey Mahallesi, Gaziantep Evleri

ABSTRACT

The characteristics of a building arise when the existing context criteria, which is a result of the location, are incorporated into the design and the construction processes. This environment influences the design variables and therefore, contributes to the production process in the context of topography, physical environment, climate, orientation, local material, and socio-cultural life. When the design and production stages of the buildings fed by the context are examined, it is observed that these buildings are treated as part of their environments.

Gaziantep Bey District Traditional Houses are examples of the traditional houses, which are integrated into their surroundings. In order to present the integration of these houses with the traditional architectural texture, the houses

¹ Aynı başlıklı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

with unique quantitative and qualitative characteristics, which reflect the architectural context of the period that they were built, were identified in Bey District.

In this thesis, the harmony and the relationship of the Traditional Bey District Houses with their topography and environment, the solution offered by the design for the climatic problems, the diversity in the use of the materials, and the effect of the socio-cultural life on the design have been investigated. The research outcomes advance the understanding of the architectural context and provide a case study for the relationship established with the concept of the context in the traditional texture.

Keywords: Architectural Context, Gaziantep, Bey District, Traditional Gaziantep Houses

GİRİŞ

İnsanoğlu, yaşamı boyunca doğası gereği beslenme ve barınma ihtiyacı duymuştur. Farklı mekânlarda barınma ihtiyacını karşılamış ve zaman içerisinde kendileri için hayatı kolaylaştıracak mekânlar oluşturmuştur. Barınılan alanlar yerine oluşturulan yaşanılan mekânlar çevrenin değişkenleriyle özgünlüğünü kazanmıştır.

Gaziantep’ in Şahinbey ilçesindeki Dülük kenti de özgünlüğünü kazanmış ilk yerleşim yerlerinden biridir. Kalenin inşasıyla yerleşim kentin güneyine doğru kaymıştır. Kalenin eteğindeki Ayntap yerleşimi iç içe gelişmektedir (Ergeç, 2007). Ayntap ile birlikte geleneksel konut dokusu da oluşmaya başlamıştır. Kale çevresindeki yerleşim alanları Osmanlı Dönemi’ nde güvenlik sağlanınca kaleden uzaklaşmıştır. Gaziantep geleneksel konut dokusunun korunduğu Bey Mahallesi çalışma alanı olarak belirlenmiş; bağlam kriterlerinin bu konutlar üzerindeki etkisi irdelenmiştir.

Materyal ve Metot

Materyal

Çalışmanın ana materyali, Gaziantep Bey Mahallesi’ nde bulunan geleneksel konutlardır. Bu konutlara ait görseller, kat planları, kesitler, görünüşler, fotoğraflar, malzemeler incelenerek bağlam kriterlerinin Gaziantep geleneksel konutlarındaki etkisinin ve farklılıklarının sunulması amaçlanmıştır.

Metot

Araştırma sürecinde bağlam ve bağlam kriterleri –topoğrafya, malzeme, iklim, yönlendirme, diğer çevresel veriler, sosyokültürel hayat- konularıyla ilgili ulusal ve uluslararası literatür taraması yapılmıştır. Haritalar, fotoğraflar, kat planları, kesit ve görünüşlerle belirlenen çalışma alanı incelenmiştir.

Araştırma Bulguları ve Tartışma

Bağlam Kavramı Genel Tanımı

Bağlam, TDK’ ya göre “ herhangi bir olguda olaylar, durumlar, ilişkiler örgüsü veya bağlantısı” olarak tanımlanmaktadır. “Bağlam” ifadesi, tüm olayların

ve koşulların bir araya getirilmesiyle nesnelerin oluşumunununifadesidir (Çizgen,2012).

Mimaride Bağlam Kavramı

Mimarlığı diğer tasarım ürünlerinden ayıran özelliği sabit bir fiziksel çevre içerisinde var olması ve anlam kazanmasıdır. Mimarlığın belirleyici ögesi, varoluş zemini 'yer' dir. Ürün ve yer, ürünün bağlamıyla kurduğu ilişkiyle yeni anlamlar edinir. Mimarlık ürününün birebir tekrarını bu özellik imkânsız kılar(Güzer,2007).

Tasarımda Bağlamın Önemi

Bağlam, mimarının içinde bulunduğu çevre anlamında kullanılmaktadır ve tasarım düşüncesinin üretiminde etkilidir. Tasarımcı, yapının çevresine ait olması için bağlamına göre ya da bağlamına zıt bir tasarım yapar(Farrelly, 2013).

Mimaride Bağlam Kriterleri

Yapı bulunduğu çevrenin verilerinden meydana gelir. Bu veriler bağlam kriterleridir. Topoğrafik özellikler, çevresel veriler, iklim, yönlendirme, materyal ve sosyokültürel hayat bağlam kriterleri arasında yer alabilir (Anderson, 2014).

Topoğrafya

Yapılar belirli konumda inşa edilirler. Toprağın topoğrafik özelliği, niteliği, eğimi tasarımı yönlendirir (Soygeniş, 2015). Tasarımın topoğrafyayla bütünleşmesi iç-diş mekân arası bütünlüğü sağlar (Şekil 1)(Bielefeld, El Khoulı, 2011).

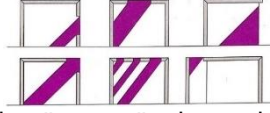
Şekil 1. Eğimli araziler üzerine inşa edilmiş bina tipleri (Bielefeld, El Khoulı, 2011)

Fiziksel Çevre Verileri

Çevresel veriler, tasarımın değerlendirilme sürecini belirleyebilmektedir. Yapılar kırsal veya kentsel bir bağlam içinde bulunabilir. Kentsel mekânda tasarlanacak yapı için, çevresindeki yapıların konumu ve niteliği önemlidir çünkü tasarlanacak olan yapı iç mekânla birlikte kente ait bir dış mekân da oluşturacaktır (Soygeniş, 2015).

İklim

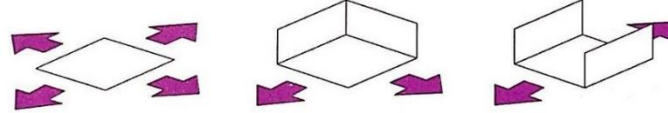
İklim, belirli bir bölgede yıllarca süren ısı, yağış, rüzgâr, nem, hava basıncı gibi meteorolojik olayların ortalamasıdır. (Brooker-Stone,2012). Mimari tasarımlar iklimi kontrol eder (Farrelly, 2013). Yerel mimarlık örneklerinin bulundukları bölgenin iklim kriterlerini dikkate aldığı görülür(Şekil 2)(Soygeniş, 128).

Şekil 2. Hem iç mekâna hem de güneşe yönelen açıklıkların yarattığı farklı ışıklar. (Bielefeld, El Khouli, 2011)

Yönelim

Yönelim, bir kavramın başka bir kavramla iletişimidir (Brooker-Stone, 2012). Yapılar için dinamik şartlar arazinin konumundan doğar (Farrelly, 2013). Yapı, bulunduğu konumun fiziksel özelliklerini doğrudan yansıtır. Belirli bir duruma uyumlu ya da zıt olacak şekilde tasarlanır (Şekil 3) (Brooker-Stone, 2012).

Şekil 3. Mekânsalyönlenim: her yana açık; komşu kenarları yönlendirilmiş; karşıt kenarları doğrusal olarak yönlendirilmiş (Bielefeld, El Khouli, 2011)

Malzeme

Malzemeler mimarlığın atmosferini yaratarak, yapının dokusunu ve maddi özünü oluşturur (Brooker-Stone, 2012). Tasarım malzemeyle anlam kazanır (Hegger, M., Drexler, H., Zeumer, M., 2012). Mimari ana fikir, malzeme ve uygulama tekniğinin doğru kullanılmasıyla ortaya çıkar. Malzeme seçiminde, araziye doğru analiz edilmelidir. Kentsel ya da kırsal yerin kendine has materyali bulunur (Farrelly, 2013).

Sosyokültürel Hayat

Kültür, Latince'deki cultum kelimesinden cultura'ya dönüşerek Batı dillerine geçmiştir (Özer, 2004). Adolf Loos (1910) kültürü "iç ve dış insan arasındaki denge" olarak tanımlamıştır. Gökalp (2018), kültürü "Halkın gelenek ve göreneklerinden, estetik ve idari ürünlerinden, yazılı ve sözlü edebiyatından oluşturduğu olgu" olarak açıklamıştır. Kültürün yer aldığı coğrafya, kendisini farklı kılar (Kaptan, 2013). Her kültür ortamı geçmişten beslenir ve bu izler yapılara anlam kazandırır (Kuban, 2007).

Yapılan okumalar ve araştırmalar sonucunda bağlam kriterlerinin genel özellikleri maddeler halinde açıklanmıştır (Şekil 4).

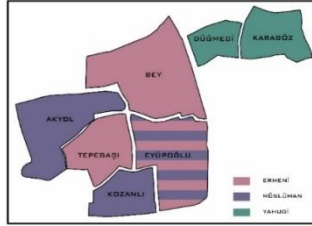
Topoğrafya • Eğim ön plandadır. • Eğimli arazi ile düz arazi arasında farklılıklar bulunur. • İç mekan-dış mekan bütünlüğü sağlanarak kullanışlı mekanlar oluşturulur.	Fiziksel Çevre Verileri • Yapı kentsel veya kırsal bağlam içinde bulunur. • Arsa bulunduğu konuma göre farklı değerler sunar. • Çevre sosyal ve kültürel yapıyı yansıtır. • İç mekan ile birlikte dış mekan da oluşturulur. • Yapılar bulunduğu yere aittir. • Yapılar çevre yapılar ya da yollar ile ilişki halindedir.	İklim • Isı, yağış, rüzgar, yapının güneş ile yaptığı açının yapı içindeki konforu nasıl etkilediği ön plana çıkar. • Mimari tasarımla iklim kontrol edilir. • Güneşten gelen ısıнын kontrolü ile mekan ısıtılmaktadır. • Yerel mimarlık öğelerinde iklim verilerinin dikkate alındığı görülür.
Yönelim • İki kavramın iletişim halinde olduğu durumdur. • Yapının arazideki konumu ile tasarım değişkenlerinin nasıl etkilendiği ortaya çıkar. Görüş açısına göre tasarımlar yapılır. • Yapı fiziksel çevreye yakınlaşabilir ya da uzaklaşabilir. Bu durumda iç mekanın dış çevre ile olan iletişiminin sınırı belirlenir. • Manzara ön ya da geri planda tutulur. • Işık ön plandadır ve yönlendirici etkisi önem kazanır.	Malzeme • Yapının dokusunu ve maddi özünü oluşturur. • Tasarımı algılanabilir kılar. • Mekan ve biçime dair seçenekler oluşturur. • Kentsel ya da kırsal yerlerin kendine özgü malzemeleri bulunur. • Form, fonksiyon ve materyal arasındaki uyumun sonucu ile mimari yapı ortaya çıkar. • Yerel malzeme kullanımı geleneksel yapıların oluşumunu sağlar. • Özgün materyaller, yapı ile çevre arasındaki iletişimi güçlendirir.	Sosyokültürel Hayat • Kültür inanç, bilgi, sanat, alışkanlık, gelenek-görenek ve becerilerin bütünüdür. • Farklı coğrafyada bulunan kültür diğer kültürlerden farklılık gösterir. • Yerel kültür dil, ırk, coğrafi konum, yaşam tarzı, gelenek görenek ve tarihsel süreçten etkilenir. • Yapılar bulundukları kültür ortamında anlam kazanır.

Şekil 4. Bağlamkriterlerinin genel özellikleri (Emel Günel)

Kentin Geleneksel Yerleşim Dokusunun Gelişimi

Güneydoğu Anadolu konutlarının önemli örneklerinden biri de Antep Evi'dir. Antep evinin anlaşılmasını sağlayacak Antep Kalesi'nin eteklerinden başlamaktadır (Karslıgil Ünal, 2007). Osmanlı Dönemi'nde sağlanan güvenlikle yerleşimler kale çevresinden uzaklaşmıştır (Karslıgil Ünal, 2007).

Bazı semtlerde inançlara göre gruplaşmalar göze çarpmaktadır (Atalar,2004). 1. Dünya Savaşı' na kadar Kozluca, Şehreküstü, Kozanlı ve Akyol Mahallelerinde Müslümanlar, Karagöz ve Düğmeci Mahallelerinde Yahudiler, Tepebaşı ve Bey Mahallelerinde Ermeniler, Eyüpoğlu ve Türktepe Mahallelerinde ise hem Ermeniler Hem Müslümanlar yaşamaktaydı(Şekil 5) (Uğur, 2004).

Şekil 5. Bey Mahallesi ve yakın mahallelerde inançlara göre dağılım.(Emel Günel)

Gaziantep Bey Mahallesi Tarihi ve Genel Özellikleri

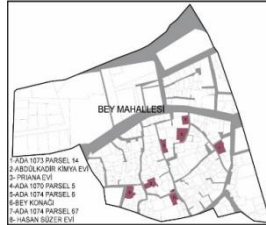
Bey Mahallesi Gaziantep Kalesi' nin güneybatısında bulunmaktadır. Doğuda İstasyon Caddesi, batıda Gazi Muhtar Paşa Bulvarı, güneyde Atatürk Bulvarı, kuzeyde ise 15 Temmuz Demokrasi Meydanı ile sınırlanan bölgedir. Bey Mahallesi adını, 1587 yılında yapılan fakat Fransız işgalinde ciddi hasar gören ve bugüne yetişemeyen Bey Camii' den almıştır (Şekil 6) (Çekül, 2010).

Şekil 6. Bey Mahallesi ve yakınındaki mahallelerin uydu görüntüsü(Gaziantep Büyükşehir Belediyesi,2019), 1930 lu Yıllarda Bey Mahallesi(Gül, 2005)

Bey Mahallesi' ndeki Konutların Seçimi

Bey Mahallesi geleneksel mimari dokunun yoğun olarak görüldüğü yerleşim alanlarından biridir. Bey Mahallesi' nde bulunan konutlardan 8 adedi; Hasan Süzer Evi, Piriyan Evi, Bey Konağı, Abdülkadir Kimya Evi, HarutyunNazaretyan Evi, ada 1070 parsel 5, Ada 1074 parsel 6 ve ada 1074 parsel 67' de yer alan konutlar irdelenmiştir (Şekil 7).

Şekil 7. Bey Mahallesi ' ndeseçilen konutları gösteren harita. (Emel Günel)

Bey Mahallesi'ndeki Konutların Bağlam Kriterleri Doğrultusunda İrdelenmesi Hasan Süzer Evi

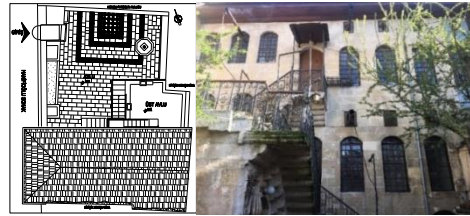
Gaziantep ili merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Hanifioğlu Sokak ada 1075 parsel 10' da yer almaktadır. Konut arazinin eğimine göre yerleşmiştir. Yakın çevresiyle uyumlu olduğu, avlunun sokakla ilişkilendiği, avluda iki farklı yapının bulunduğu görülmüştür. Birimlerin avluya yöneldiği, yerel malzemelerin kullanıldığı, mahremiyet kavramına ve avluya önem verildiği verilerine ulaşılmıştır (Şekil 8).

Şekil 8. Hasan Süzer Evi vaziye planı. Proje müellifi: Mimar Alp Tekin Çetin, sokak ve avlu cephesi. Fotoğraf: Emel Günel

Piriyan Evi

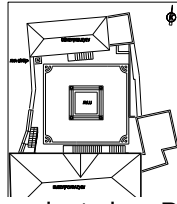
Gaziantep merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Hanifioğlu Sokak ada 1073 parsel 16' da bulunmaktadır. Konut topoğrafya ve çevreyle uyumludur. Avlu sokakla ilişkilidir. Yapının kuzeye yöneldiği, yapıda yerel malzemelerin kullanıldığı, inancın cepheye yansıtıldığı, mahremiyetin ve avlunun önemli olduğu görülmüştür (Şekil 9).

Şekil 9. Piriyan Evi vaziye planı. Proje müellifi: Mimar Gamze Uygur, Mimar Cihangir Uygur, dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Ada 1077 Parsel 9 Bey Konağı

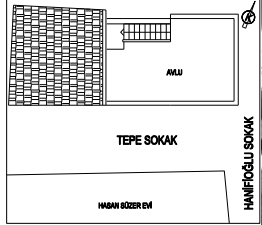
Gaziantep ili Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Bay Mahli Sokak ada 1077 parsel 9' da yer almaktadır. Konut topoğrafyaya ve çevreye uyum sağlamıştır. Yazın kuzey ev, kışın ise güney ev kullanılmıştır. Yapılarda yerel malzemeler tercih edilmiştir. Avlununve mahremiyet kavramının önemi ön plana çıkarılmıştır (Şekil 10).

Şekil 10. Bey Konağı vaziyet planı. Proje Müellifi: Zega Mimarlık Restorasyon, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Ada 1074 Parsel 67' de Bulunan Konut

Gaziantep ili merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Tepe Sokak ada 1074 parsel 67' de yer almaktadır. Konut topoğrafyadan ve çevrenin yapılaşma tarzından etkilenmiştir. Avluyla sokak bağlantılıdır. Yapıda birimlerin avluya yöneldiği, yerel malzemenin kullanıldığı, avluyla mahremiyetin önemli olduğu görülmüştür (Şekil 11).

Şekil 11. Ada 1074 parsel 67 konut vaziyet planı. Proje müellifi: Mimar Faik Ahmet Şenel, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Harutyun Nazaretyan Evi

Gaziantep ili merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Noter Hakkı Sokak ada 1073 parsel 14' te yer almaktadır. Konutta topoğrafyaya ve dış mekân verileri dikkate alınmıştır. Avlu ile sokak bağlantılıdır. Avluya yönelen yapıda yerel malzemeler kullanılmış ve mahremiyet kavramının, avlunun önemi vurgulanmıştır (Şekil 12).

Şekil 12. Harutyun Nazaretyanevi vaziyet planı. Proje müellifi: Kudeb, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Abdülkadir Kimya Evi

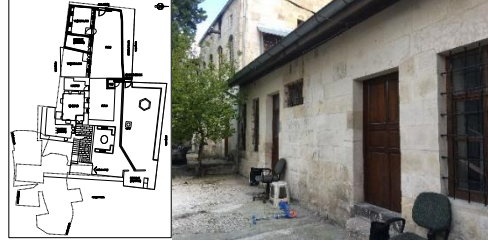
Gaziantep merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Noter Hakkı Sokak ada 1073 parsel 10' da yer almaktadır. Yapı topoğrafya ve dış mekânla uyumludur. Yapılar avluya yönelmiştir. Yazın kuzey, kışın güney ev kullanılmıştır. Yapıda yerel malzemeler kullanılmış, mahremiyet ve avlu ön plana çıkarılmıştır (Şekil 13).

Şekil 13. Abdülkadir Kimya Evi vaziyet planı. Proje müellifi: Kudeb, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Ada 1074 Parsel 6' da Bulunan Konut

Gaziantep ili merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Tepe Sokak ada 1074 parsel 67' de yer almaktadır. Konut topoğrafya verilerini kullanmış, mevcut dış çevreye uyum sağlamış ve avlu ile sokak bağlantı kurmuştur. Konut kuzeye, yapıda birimler avluya yönelmiştir. Yapıda yerel malzemeler tercih edilmiş, mahremiyetin ve sosyal hayatta önemli bir yer tutan avlunun önemi vurgulanmış (Şekil 14).

Şekil 14. Ada 1074 Parsel 6' daki Konutun Zemin Kat Planı. Proje Müellifi: Mimar Gamze Uygur, Mimar Cihangir Uygur, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Ada 1070 Parsel 5' te Bulunan Konut

Gaziantep ili merkez Şahinbey ilçesi Bey Mahallesi Aysel Abdullah Öğücü Sokak ada 1070 parsel 5' te yer almaktadır (Şekil 17). Yapı çevreyle ve topoğrafyayla uyumludur. Avlu ve yapı sokakla bağlantılıdır. Yazın kuzey, kışın güney ev kullanılmıştır. Her iki konut avluya yönelmiştir. Yapıda mahremiyet kavramı, avlu ögesi ön plana çıkarılmış, yapıda ibadethaneye yer verilerek inanç yapıya yansıtılmıştır (Şekil 15).

Şekil 15. Ada 1070 Parsel 5' teki Bulunan Konutun Vaziyet Planı. Proje Müellifi: Mimar Behice Özpolat, Dış cephe görseli. Fotoğraf: Emel Günel

Bu veriler doğrultusunda Hasan Süzer Evi, Piriyan Evi, Bey Konağı, Ada 1074 Parsel 67' deki konut, Harutyun Nazaretyan Evi, Abdülkadir Kimya Evi, Ada 1074 Parsel 6' daki konut ve ada 1070 parsel 5' te yer alan konut topoğrafya, fiziksel çevre verileri, yönelim, materyal ve sosyokültürel hayat bağlamının verilerini dikkate almıştır. Hasan Süzer Evi, Bey Konağı, Ada 1074 parsel 67' de bulunan konut, Harutyun Nazaretyan Evi, Abdülkadir Kimya Evi ve ada 1070 parsel 5' te yer alan konutta iklim bağlamının benimsendiği kuzeybatı rüzgârının etkisinin dikkate alınarak yapıların güneye yönlendirilmesi ile tespit edilmiştir. Piriyan Evi ile ada 1074 parsel 6' da bulunan konutta ise kuzeye yönelim gösteren yapılar ile iklim bağlamının dikkate alınmadığı görülmüştür (Şekil 16).

Bey Mahallesi' nde İncelenen Geleneksel Konutların Bağlam Kriterlerine Göre Genel Değerlendirilmesi

Konut Adı	Topoğrafya	Fiziksel Çevre		İklim		Yönelim		Malzeme								Sosyokültürel Hayat	
		Güney Ev	Kuzey Ev	Avlu	Sokak	Keymih Taşı	Havara Taşı	Karataş	Çarpın Taşı	Beyaz Mermer	Ahşap	Demir	Tudya(Sac Levha)	Avlu	Mahremiyet		
Hasan Süzer Evi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Piriyan Evi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Bey Konağı	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Ada 1074 Parsel 67' De Bulunan Konut	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
HarutyunNazar etyan Evi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Abdülkadir Kimya Evi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Ada 1074 Parsel 6' da Bulunan Konut	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Ada 1070 Parsel 5' te Bulunan Konut	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Şekil 16. Bey Mahallesi' nde İncelenen Geleneksel Sekiz Konutun Bağlam Kriterlerine Göre Genel Değerlendirilmesi Tablosu.

SONUÇ

İrdeleme sonrası elde edilen veriler, yapıların inşa edildiği dönemde bölgenin sunduğu şartları dikkate aldığını göstermektedir. Bu şartların dikkate alınmasıyla “bağlam” kavramını ve bu kavramın kriterlerini destekleyen yapılar elde edilmiştir. Yapılan çalışma bağlam kavramının genel ve mimarlık disiplindeki tanımını, tasarımdaki önemini ve geleneksel konutların yerel bağlamdan beslendiğini ortaya koymaya çalışmaktadır. Yapılan literatür araştırması ve saha çalışması sonrası elde edilen veriler Gaziantep geleneksel konut dokusu, Bey Mahallesi, bağlam kavramı ile ilgili yapılacak olan çalışmalarda faydalı olabilecektir.

Güncel konutlarla Gaziantep geleneksel konutlarının fonksiyonlarının, plan tiplerinin, malzemelerinin kıyaslaması yapılarak yapı tasarımı ve inşa yöntemleri arasındaki farklılıklar ortaya konulabilir. Bununla birlikte iklim ve malzeme bağlamında Gaziantep geleneksel konutları süreklilik, sürdürülebilirlik gibi başlıklar altında ele alınabilir.

KAYNAKLAR

- Akpolat, M.D., 2010. Gaziantep Kalesi Kentli Kale. Özkan Matbaacılık, Ankara, 119s.
- Anderson, J., 2014. Mimari Tasarım. Oksijen Basım ve Matbaacılık, İstanbul, 183s.
- Atalar, A., 2004. Osmanlı Dönemi Antepevleri, Kanaat Basımevi, İstanbul, 120s.
- Başgelen, N., 1999. Dünya Kültür Mirasında Gaziantep, Ofset Yapımevi, İstanbul, 203s.
- Brooker, G.-Stone, S.2012. İç Mimarlıkta Bağlam+Çevre. Ömür Matbaacılık, İstanbul, 175s.
- Çekül, 2010.Gaziantep’ de Sivil Mimari Zenginliği, Bey Mahallesi, s.2-6.
- Çizgen, G. 2012. RethinkingThe Role of ContextandContextualism in Architecture and Design. E.M.U. Yüksek Lisans Tezi, Kıbrıs, 9-10s.
- Ergeç, R., 2007. Gaziantep, “Dört Yanı Dağlar Bağlar”, Güzel sanatlar matbaası, İstanbul, 351 s. Kitabı hazırlayan: Selahattin Özpallabıyıklar
- Farrelly, L., 2013. Mimarlığın Temelleri. Bilnet Matbaacılık, İstanbul, 176s.
- Gaziantep Şehitkamil Belediyesi, 2018. Doliche.
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, 2019
- Gökalp, Z.,2018. *Türkçülüğün Esasları*. 1. Baskı. İnkılap Kitabevi, İstanbul, 254s.
- Güzer, C.A., 2007. Mimarlıkta Gerçekle Taklidin Sınırları, Mimarlık Dergisi, 333.
- Hegger, M.,Drexler, H., Zeumer, M., 2012. Malzeme Tipolojileri (B. Demirhan). Adım Adım Yapı Malzemeleri, 1. Baskı, Has Matbaacılık, İstanbul, s.73,74,75,76.
- Karslıgil Ünal, Z.G., 2007.Gaziantep, “Dört yanı dağlar bağlar”, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 351 s. Kitabı hazırlayan: Selahattin Özpallabıyıklar
- Kaptan, B,B. 2013. Kültür ve İçmimarlık. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 98s.
- Kuban, D. 2007. Mimarlık Kavramları, Tarihsel Perspektif İçinde Mimarlığın Kuramsal Sözlüğüne Giriş. Doruk Matbaacılık, İstanbul, 113s.

Loos, A., 1910. Architecture, s.74.

Özer, B. 2004. Kültür Sanat Mimarlık. 4. Baskı. Ali Rıza Başkan Güzel Sanatlar Matbaası, 480s.

Soygeniş, S. 2015. Mimarlık Düşünmek Düşlemek. 5. Baskı. Türkmenler Matbaacılık, İstanbul, 136s.

Uğur, H., 2004. Geleneksel Şehirsel Mekanlar, Değerlendirme Ve Korunmaları Bağlamında Sistemik Yaklaşım-Gaziantep Örneği. İ.T.Ü. Doktora Tezi, İstanbul, 50-52—57-65-72s.

<http://www.tdk.gov.tr/>